

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAEHDOTUS/
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
PITKÄSUONTIE 10
MUISTUTUKSET JA VASTINEET

Asemakaavoitus / MHA, JKÖ / 5.5.2026

Asemakaavaehdotus ja asemakaavamuutosehdotus 920600 (ml. maanalainen asemakaava 920500ma)
Pitkäsuontie 10 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 11.2.–12.3.2026. Tänä aikana jätettiin yksi muistutus.

Muistuttaja	Muistutus	Tarkistukset
<p>NRO 1, 9.3.2026 Vaarala-Rajakylä Asukasyhdistys ry sekä yksi asukas</p>	<p>Kaavamuutos on hylättävä. Kotimaisen sekajätteen määrä vähenee voimakkaasti eikä sekajätteen lajittelulaitosta tarvita. Hiilidioksidin talteenotto ylläpitää ylisuurta jätteiden polttokapasiteettia eikä kannusta vähentämään jätteen määrää ja polttoa.</p> <p>Jätevoimalan uudet laitokset muodostavat runsasväkisen asutuksen, päiväkotien ja koulujen viereen kaatopaikan ja aiheuttavat vastaavia ympäristöhaittoja kuin läheinen Remeo Oy:n kierrätyslaitos, joka roskaa ympäristöä ja melu häiritsee asutusta. Melua tulee arvioida alueen toimijoiden yhteismeluna.</p> <p>Jätevoimalan uusilla toiminnoilla heikennetään jätevoimalaa ympäröiviä viherkäytäviä, jotka yhdistävät Porvarinlahden Natura 2000 -alueet Sipoonkorven kansallispuiston ja Ojangon virkistysalueiden viheralueisiin. Arvokasta biodiversiteettiä, ml. suojeltu lahokaviosammal, tuhoutuu ja Natura 2000 -alueet vaarantuvat. Kaavaselostus on puutteellinen.</p>	<p>Kaavaselostusta on täydennetty.</p>

NRO 1**Vaarala-Rajakylä Asukasyhdistys ry sekä yksi asukas 9.3.2026****Muistutus:**

Vastustamme ehdotettuja kaavamuuksia jäljempänä esitetyillä perusteilla jaa vaadimme, että ehdotettu kaavamuuks on hylättävä.

Luettuamme kaavaehdotuksen läpi käsityksemme on, että muutoksilla mahdollistettaisiin ulkomaisen jätteen varastoinnin ja käsittelyn siirtäminen Länsisalmeen mm. Loviisan satamasta, jossa se on aiheuttanut merkittäviä ympäristöongelmia. Kotimaisen jätteen lajitteluun ei ole tarvetta esitetulle laitokselle.

Hiilidioksidin talteenottolaitoksen rakentamista ei tule myöskään edistää, ainakaan ei ennen kuin laitoksen lopputuotteen loppusijoituspaikka on ratkaistu ja selvillä.

Vastustamme, että Itä-Vantaan merkittävimmän ulkoilun alueen (Ojanko) ja Hakunilan urheilupuiston latuverkoston sekä Sipoonkorven kansallispuiston välittömään läheisyyteen avataan kaatopaikka, jota vastaavan toiminnan ongelmat ovat tiedossa mm. Loviisan sataman lähialueilla sekä myös naapurissa sijaitsevan Remeon toiminnan osalta, mm. hajun ja roskien leviämisen osalta. Olemme epäuskoisia siitä, että Vantaan kaupunki haluaa jatkossa mm. järjestää hiihdon Suomen mestaruuskisat alueella, jossa haisee mätä.

Sijaintitiedoista on jätetty tiivistelmä osuudesta pois lähiluontoalueet (Ojanko ja Sipoonkorpi) sekä maininta, että alueella nyt jo oleva rakentaminen on ollut mahdollista vain säilytettäväksi määrättyjen viherkäytävien/-alueiden vuoksi. Esitetyn toiminnan vaikutukset molemmissa päissä ulottuvat Natura 2000 -alueisiin. Vastustamme suojaviheralueisiin koskemista, koska niiden poistaminen vaikuttaa suoraan Natura 2000 -alueiden luontoarvoihin sekä myös Ojangon virkistysalueeseen. Toimintaa olla sijoittamassa alle 150 metrin päähän Ojangon ulkoilun alueen lähimmistä ulkoilureiteistä sekä noin 250 metrin päähän lähimmästä asutuksesta, jonka ei pitäisi olla enää nykyisin mahdollista.

Luonnonympäristön (kohta 2.1.2) kuvaus on epätarkka ja puutteellinen

Maisemakuvaus lähialueista on virheellinen. Suunniteltua laajennusta lähempänä sijaitsevat sekä Ojangon virkistysalue, Sipoonkorven kansallispuisto, että alueen viherkäytävät, jotka yhdistävät Porvarinlahden Natura 2000 -alueet Sipoonkorven ja Ojangon virkistysalueiden viheralueisiin. Toisin kuin kaavaselostuksessa mainitaan alueen luonnetta kuvaavat laajat viheralueet, ei teollisuuslaitokset.

Esitetyillä muutoksilla viheraluekokonaisuuteen puututtaisiin pysyvästi ja peruuttamattomasti: Muutokset vaikuttavat siis myös Natura 2000 alueisiin ja niiden luontoarvoon. Vastustamme myös suoja-alueiden supistamista niin että toiminta sijoittuisi lähimmillään hieman yli 100 metrin päähän Ojangon virkistysalueesta.

Toiminta ollaan sijoittamassa myös noin 250 metrin päähän lähimmästä pysyvästä asutuksesta, mikä ei myöskään ole hyväksyttävää.

Suunniteltuja etäisyyksiä ei voida pitää riittävinä huomioiden mm. Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013). Saman asetuksen mukaan luonnonsuojelu-, maisemansuojelu- tai virkistysalueeksi varatulle alueelle, luonnonperinnön tai kansallisen kulttuuriperinnön säilyttämiseksi suojellulle alueelle taikka niiden välittömään läheisyyteen ei saa sijoittaa kaatopaikkatoimintaa. Noin 100 metriin jäävä etäisyys ei mielestämme ole riittävä ja täyttää selkeästi mm. välittömän läheisyyden vaatimuksen.

Vesistöjen osalta on jätetty edelleen mainitsematta, että valuma-alueena on myös Natura 2000 -alueita ja Ojangonoja sekä Westerkullanoja valuvat alueille.

On erikoista, että Vantaan kaupunki on tukemassa erittäin harvinaisen biodiversiteetin tuhoamista perusteena yhden yrityksen liiketoiminnan maksimointi. Kaavaselostuksessa ei millään tavalla kuvata sammaleesiintymien siirtämisen onnistumista, eikä minne se siirrettäisiin. Vastustamme lailla suojellun biodiversiteetin tuhoamista ja vaadimme, että minimissään kaavamuuksalue on rajattava siten, ettei sammal tuhoudu.

Lähialueella pysyvästi asuvat voivat vahvistaa ilman tutkimuksiakin siellä asuvan lepakkopopulaation. Meluavan ja häiritsevän toiminnan siirtäminen monimuotoisen luonnon välittömään läheisyyteen ei aiheuttaa muuta kuin haittaa luonnon biodiversiteetille. Väite, ettei alueella sijaitse lepakkoalueita, ei siis pidä paikkaansa. Alueella on useita ja toistuvia lepakkohavaintoja, myös rakennusten sisällä. On erikoista, etteivät AFRY:n selvityksiä tekevät konsultit ole suoraan yhteydessä alueella asuviin, vaan kirjoittavat johtopäätöksensä ilman selkeitä perusteluita.

Rakennetun ympäristön (kohta 2.1.3) kuvaus sisältää virheitä ja on puutteellinen

Alueen väestö

Selostuksesta jää epäselväksi mihin perustuu arvio, että alueen väestö vähenee. Kaikki alueella ovat asuinkiinteistöt ovat asuttuja ja ne ovat myös myyty hyvin nopeasti tultuaan myyntiin. Alueella on myös rakennettu uusia taloja tai peruskorjattu vanhoja. Mielestämme esitetty väite on väärä. Vantaan ratikan myötä asukkaiden määrä lähialueella tulee kasvamaan monilla tuhansilla asukkailla. Ensimmäinen mittava rakennuskohde on Fazerila-Santamalmi, joka sijaitsee alle kilometrin päässä hankkeesta.

Lähin asutus 250 metrin päässä

On epäselvää mihin kalliokohoumiin selostuksessa viitataan. Sama väite on esitetty Remeon osalta koskien luonnonmuotojen haittojen leviämistä estävää vaikutusta, mutta toiminnasta tuleva melu ja hajuhaitta ovat merkittävästi laskeneet asumisviihtyisyyttä alueella. Nyt tuota rasisitusta ollaan edelleen kasvattamassa. Vaadimme, ettei toimintaa saa sijoittaa noin 250 metrin päähän lähimmästä häiriintyvistä asutuksesta.

Lähin koulu noin 400 metrin etäisyydellä

Västersundomin ruotsinkielinen alakoulu on myös selvästi alle 500 metrin etäisyydellä suunnitellusta jätteen lajittelusta. Vastustamme tämän kaltaisen toiminnan tuomista lähelle koulua, jossa ala-asteikäiset ovat päivittäin pitkiä aikoja.

Viistoilmakuva alueesta ei anna oikeaa kuvaa alueen luonteesta, joka on myös hyvin Vantaan kaupungilla tiedossa. Lukuun ottamatta Kehä II:n ja Lahden moottoritien risteysaluetta on alue kaikilta kolmelta sivultaan viherluontoa tai hyvin harvaan asuttua. Nyt viheralueiden kylkeen esitetään jätteenkäsittelytoiminnan laajentamista. mitä emme pidä perusteltuna.

Virkistys ja Natura 2000 – viherkäytävän kuvaus on väärä

Viherkäytävän kuvaus on virheellinen ja viherkäytävä on kuvattu väärin. Viherkäytävä on Porvoon moottoritien alittava alikulku. Porvoon moottoritien ylittävää viherkäytävää ei ole. Sen kohdalla on aidat eikä mitään velvoitetta Vantaan Energialle (eikä Remeolle) ole asetettu vihersillan rakentamiseksi moottoritien yli. Ylityksen estää nykyisin myös alueella olevat riista-aidat. Esitetty kaavamuutos uhkaa alikulun kautta tapahtuvaa eläinten kulkemista ja siten esitetyllä muutoksella on vaikutuksia Sipoonkorven ja etelässä olevien Natura 2000 -alueiden väliseen yhteyteen, eikä esitettyä muutosta tule hyväksyä.

Melu – esitetyt melumittaukset on todettu Vaasan HAO:ssa merkityksettömiksi

Merkittävin ja häiritsevin melun lähde Kalliolaaksontien asutukselle on Remeon laitos. Asiasta on tehty kymmeniä huomautuksia lupaa valvovalle ympäristöviranomaiselle. Pidämme erikoisena, että kaavoitusprosessin lähtötiedoiksi on laitettu AFRY:n mittaukset, joista Vaasan HAO:n on 17.12.2024 (diaarinrot 124/03.04.04.04.19/2023 ja 138/03.04.04.04.19/2023) antamassaan päätöksessä todennut, ettei mittausarvoja voida pitää luotettavina, koska mittauspaikat ovat olleet sijoitettuina notkelmiin tai vastaavalla tavalla suojaisiin paikkoihin. Katsomme, että melun vaikutusten osalta tehdyt selvitykset ovat riittämättömiä myös sen vuoksi, ettei niissä ole mittausten kautta mitattua melutasoja silloin, kun ne ovat korkeimmillaan kaikkien toimintojen ollessa käynnissä. **Vaasan HAO on nimenomaan samaisessa päätöksessään todennut, että meluvaikutuksia ei tule arvioida yksittäisten toimijoiden pistemäisinä vaikutuksina vaan melua tulee arvioida kokonaisuutena.** Konsulttiyritysten käyttämät ns. häiriökorjaukset ovat alueella aiheuttaneet sen, että meluarvot ovat aina niiden jälkeen näennäisesti jääneet alle säädettyjen tasojen.

Kuvauksesta puuttuu myös maininta, että mainituilla mittauksilla ei ole lainvoimaa ja ne on vaadittu uudestaan tehtäviksi, kun Vantaan Energian korkealämpölaitoksen (ongelmajätteiden polttolaitos), ympäristölupa on palautettua uudestaan käsiteltäväksi ympäristölupaprosessissa.

Valitettavasti joudumme myös toteamaan, että alueelle tehdyt melumallinnukset ovat olleet toistuvasti virheellisiä ja antaneet väärän kuvan alueen melutilanteesta.

Katsomme, että kaavoituksen perusteeksi ei tule laittaa sellaisia päätelmiä, joiden osalta asiaa käsitelty valitusviranomaisen eli tässä tapauksessa Vaasan HAO on katsonut, ettei niille tule antaa merkitystä asian käsittelyssä.

Päästöt ilmaan

Vantaan Energian suunnittelema toiminta on samaa kuin Remeon toiminta alueella ja Remeon toiminnasta saatujen kokemusten vuoksi katsomme, ettei Vantaan Energian alueelle suunnittelema toiminta sinne sovellu. Huomautamme, että ympäristöluvan määräyksestä huolimatta Remeo Oy:ta ei ole velvoitettu tekemään pölypäästömittauksia toiminnastaan. Osa toiminnan haittavaikutuksista on jätetty ympäristöluvan vastaisesti dokumentoimatta. Puun murskauksesta alueella on paljain silmin ollut havaittavissa roskaantumista laajalla alueella. Toiminnasta on siis aiheutunut vaikutuksia, joita ei meille epäselväksi jääneistä syistä ole siis haluttu mittauksilla dokumentoida.

Suunnittelutilanne (kohta 2.2.)

Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet

Esitetty toiminta on vastoin seuraavia kaavaselostuksessa esitettyjä tavoitteita:

- Ei vähennä yhdyskuntien päästöjä, vaan luomalla toimintoja yhä suuremmalle jätteiden tuonnille Suomeen, se päinvastoin lisää päästöjä Suomessa. Lisääntyvää tuonti kumoaa tehokkaasti hyödyt, joita syntyy omien jätteidemme kierrättämisestä.
- Ei turvaa luonnon monimonimuotoisuutta, koska lisää kansainvälisiä jätevirtoja, kasvattaa Suomeen jäävää loppujätteen määrää, tuhoaa mm. lahosammaleen kasvuston, tuo haitat merkittävien luontoalueiden viereen, rajoittaa viherkäytävien toiminnallisuutta.
- Ei sopeuta ilmaston muutokseen, vaan jätteiden tuomisella vähennämme niiden syntypaikoilla kannusteita kierrättää jätettä, kun olemme valmiita ottamaan jätteet tänne.
- Polttokapasiteetin ylläpidolla lisäämme aktiivisesti hiilidioksidipäästöjä, koska niitä syntyy poltossa. Mitä vähemmän poltamme, sen vähemmän päästöjä.
- Tuhoaa virkistysalueiden käytettävyyttä sekä heikentää yhteyksiä viheralueiden välillä. Juuri näiden vaikutusten estämiseksi alueella on ne kaavamääräykset mitä siellä nyt on.

Esitetty kaavamuuos ei edistä hiilineutraalisuustavoitetta. Laitosta ei tarvita kotimaisen, Suomessa tuotetun jätteen lajittelemiseksi, koska tuo jäte on jo pitkälti lajiteltua, vaan ulkomailta tuotavan jätteen lajittelemiseksi. Katsomme, ettei pidä kannustaa toimintaan, joka lisää Suomessa päästöjä sekä ikuisesti säilytettävän ongelmajätteen määrää, joka päättyy kaatopaikoillemme, joista meidän ollut tarkoitus päästä eroon.

MAL 2023 -suunnitelma

Esitetty kaavamuuos ei tue MAL 2023 -suunnitelman tavoitteita. Tuomalla kaatopaikkatoiminnan lähelle aluetta, jonne on suunniteltu kymmenien tuhansien ihmisten asuinalue, niin jokainen ymmärtää, ettei se lisää alueen houkuttelevuutta. Katsomme, että kaavamuuos tulee tämänkin vuoksi hylätä. Lähialueet ovat myös alueellisesti merkittäviä virkistysalueita ja monimuotoisia luontokokonaisuuksia.

Asemakaava-alue

Huomautamme, että alueelle rakennetulla HWP-laitoksella ei ole ympäristölupaa eikä sitä tule käyttää miltään osin perustelemaan nyt esitettyjä muutoksia.

Jätteenpolton kasvattaminen alueella on erikoista, kun poltettavaa jätettä ei ole. Jätettä tuodaan valtavia määriä ulkomailta, kun sitä ei saada muualle vietyä. Epäselväksi jää miksi jätteen tuonnin kasvattamista

tulisi Vantaan kaupungin puolesta edelleen tukea nyt esitetyillä kaavamuutoksilla. Onko Vantaa kestävyden edelläkävijä, kun se sallii toiminnallaan alueelleen tuotavan eniten jätettä Suomen ulkopuolelta ja on valmis ylläpitämään kaatopaikkoja tuon polton tuottaman loppujätteen sijoittamiseksi?

Asemakaavan tavoitteet (kohta 3.3.) eivät toteudu

- Jätteetöntä kaupunkia ei edistä jätteiden valtava tuonti ulkomailta.
- Päästötöntä tulevaisuutta ei edistä jätteiden kierrättämisen vastainen toiminta, kun tuomme maailmalta jätteet tänne poltettaviksi ja vähennämme paikallista kierrätystä.
- Päästöjä ei vähennä se, että pidämme yllä ylisuurta polttokapasiteettia.
- Yli suuri poltto ja jätteiden tuonti, molemmat tukevat ylikulutusta maailmassa.
- Esitetty rakentaminen nakertaa viherrakenteita.
- Kaavamuutos ei edistä kiertotaloutta, eikä hiilijalanjäljen vähentämistä.

Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet (kohta 3.4.)

On erikoista kirjoittaa, että käsiteltävät jätteet olisivat kotimaisia. Käsitksemme mukaan Vantaan Energia ei ole millään tavalla siihen sitoutunut eikä se ole niin myöskään toiminut vaan yhtiö tuo Suomeen valtavan määrän jätettä ulkomailta. Emme pidä Vantaan Energian toiminnan ja yhtiön aikaisemmin antamien lupauksen perusteella uskottavana, että käsittelylaitos käsittelee vain kotimaista jätettä. Erikoisemmaksi väitteen ja perustelun tekee myös se, että ympäristöviranomaiset ovat pyydettäessä aina antaneet luvan jätteiden tuomiseen siinä määrin kuin yhtiön on halunnut, vaikka nyt on käynyt mm. YLE:n selvityksissä selväksi, ettei ole edes tarkkaa tietoa mitä jätettä tänne maailmalta tuodaan.

Mikään muu syy Vantaan Energian voiton maksimointi ei vaadi laitoksen sijoittamista tälle samalla paikalle.

Kaavan vaikutukset (kohta 4.4)

Väestön rakenne ja kehitys

Pidämme erikoisena, että kaavaselostuksessa katsotaan, ettei esitetyillä muutoksilla ole vaikutusta väestön määrään ja rakenteeseen, kun keskittämällä alueelle myös kaatopaikamaista toimintaa, lähialueiden houkuttelevuutta ja viihtyisyyttä varmuudella lasketaan.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön (kohta 4.4.1)

Yhdyskuntarakenne

Nykyisessä epävarmassa turvallisuuspoliittisessa ympäristössä Vantaan kaupungin toiminta riskien hajuttamista vastaan on erikoista. Keskittämällä yhä enemmän toimintoja pienelle alueella kaupungista tehdään yhä haavoittuvampi erilaisille vaikuttamisille. Epäselväksi jää miksi Vantaan kaupunki edelleen toimii mallien mukaan, joiden suuri riski on todettu mm. Ukrainassa. Kyse on huoltovarmuuden näkökulmasta menneisyyden toimintamallista.

Kaupunkikuva ja maisema

Vastustamme., että Vantaan kaupunki edelleen tukee kehitystä, jolla Ojangon ulkoilualan virkistysarvoa vähennetään ja alueen luontoarvoja vähennetään. Kalliorintausta on aikoinaan jätetty paikoilleen juuri maisemallisista syistä ja sen olemassaololla perusteltiin jätevoimaloiden rakentamista. Vastustamme muutosta myös sen vuoksi, että se vie pois perusteet aikaisempien kaavamuutosten ja rakentamisten osalta. Toiminta tulee sijoittumaan myös vain 250 metrin lähimmästä asutuksesta eikä sen pitäisi olla mahdollista. Alueen ahtaus ei ole yllätys Vantaan Energialle ja sen vuoksi yhtiön tarve koko ajan laajentaa aluettaan kohti lähimpiä häiriintyneitä alueita ei tule hyväksyä ja kaavamuutos on kumottava.

Positiivisia muutoksia päästöjen osalta saadaan, kun lopetetaan ulkomaisen jätteen tuonti.

Emme pidä uskottavan väitteitä valaistuksen suunnittelusta. Rakennusten valaistuksen suunnittelun täydellisestä epäonnistumisesta on jo alueella esimerkki Remeon osalta, joka ei vastaa lupahakemuksessa esitettyä. Valaistukseen ei ole kuitenkaan puututtu, vaikka se on äärimmäisen häiritsevää.

Kuva Remeon toiminta-alueen valaistuksesta Ojangon ulkoilualueen suuntaan:

Melu

Vaikutusarviossa ei ole huomioitu yhteismelunvaikutusta lähialueille, vaikka mm. Vaasan HAO on viimeisimmässä Länsisalmen aluetta koskevassa päätöksessään katsonut, että niin tulisi tehdä.

4.4.3. Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Laskelmissa on jätetty huomiomatta ulkomaisen jätteen poltto. Laskelmissa on huomioitava jätteen kuljettamisen ilmastopäästö sekä sen vaikutus paikallisesti, Suomessa hiilidioksidipäästöjä lisäävästi sekä vaikutus kiertotalouteen, kun jätettä ei ole sen syntypaikalla tarpeen kierrättää tehokkaammin, kun se voidaan viedä syntypaikaltaan pois. Käsittelykapasiteettien kasvattamisen paikallisesti, ilman että siihen ei ole tarvetta ja polton ylläpito, ilman että siihen on tarvetta, ei lisää hiilineutraalisuustavoitetta vaan toimii sitä vastaan.

Hiilidioksidin käsittelylaitoksen rakentamista ei ole järkevä edistää ennen kuin on selvillä, onko mistään löydettävistä geologista varastoa, jonne uusi tuotettu jätelaji voidaan varastoida. Käsityksemme mukaan ei ole järkevää luoda uutta jätelajiketta, jos ei ole edes tiedossa mitä sillä voidaan tehdä, niin kuin nyt on tilanne.

Kierrätyslaitoksen osalta arvioinnissa ei ole huomioita vaikutusta, joka syntyy siitä, että jätettä tarvittaisiin kierrätyksen tehostuessa entistä enemmän ja kun sitä ei ole, niin sitä olisi tuotava Suomeen entistä enemmän. Mistään materiaalista ei käy ilmi, että jätevoimaloiden toimintaa olisi tarkoitus ajaa alas, jos jätettä ei ole.

Lopuksi

Kaavamuutosta ei ole tule hyväksyä, koska sille ei ole tarvetta. Hiilidioksidipäästöt vähenevät eniten, kun suunnitelmaa ei toteuteta, elinkaaripäästöjä ei synny, eikä jätteen määrää polttoon tarvitse lisätä. Lisäksi toteamme vielä molempien hankkeiden osalta loppupäätelminä:

Sekajätteen lajittelulaitos

Vastustamme kaavamuutosta, koska sille ei ole tarvetta:

- Voimakkaasti vähenevän sekajätteen uudelle lajittelulaitokselle ei ole tarvetta. Lajittelu onnistuu jo nykyisissä laitoksissa. Turha lisärakentaminen ei ole hiilineutraalia, vaan jätealan toimijoiden on kyettävä yhteistoimintaan.
- Suomessa oleva lajittelukapasiteetti riittää.
- Sekajätteen lajittelulaitos kasvattaisi merkittävästi jätemääriä Vantaalla. Ulkomaisen jätteen tuonnin lisääminen, on kansallisen ja Vantaan jätestrategioiden vastaista. Tuodun jätteen määrä on jo nyt kasvanut valtavasti, vaikka laitoksia rakennettaessa Vantaan Energia väitti, että ulkomaiselle jätteelle ole tarvetta.
- Ulkoimaisen jätteen tuonti ja sen käsittelykapasiteetin kasvattaminen ei tue vihertehokkuutta eikä kestävästä kehitystä. Pitkät kuljetusmatkat, polttojätteen loppusijoitus Suomessa ja ulkomaisen jätteen epämääräisyys eivät tue Vantaan Energian väitteitä.

- Suunnitellun laitoksen kapasiteetti vastaisi aika tarkasti ulkomailta tuotavan jätteen osuutta Länsisalmen laitoksissa nykyisin poltettavan jätteen kokonaismäärästä. Jos kierrätys tehostuu, niin jätettä lienee tuotava koko ajan yhä enemmän polttoon.
- Ulkomaisen jätteen loppujätteen eli polttotuhkan loppusijoituspaikka on Suomessa ja pääkaupunkiseudulla Ämmässuon kaatopaikka. Vastustamme, että kaavoituksella lisätään kaatopaikkojemme jätekuormitusta, kun sitä on ollut tarkoitus vähentää.
- Nämä uudet jätteet ollaan sijoittamassa hyvin lähelle buddhalaista temppeeliä ja Västersundomin ruotsinkielistä alakoulua. Alueella on jo nyt havaittu hajuhaittoja alueella vastaavaa toimintaa harjoittavan Remeo Oy:n alueelta.
- Perustelu, että lajittelulaitoksen eli kaatopaikan olisi sijattava lähellä jätevoimaloita on kestävä. Laitokset ovat olleet toiminnassa jo usean vuoden eikä niiden toiminta ole vaatinut alueella jätteen lajittelua.
- Ehdotuksesta ei selviä, kuinka biodiversiteettiä tukee kaatopaikka ympäristössä, jonka välittömässä läheisyydessä mm. Sipoonkorven luonnonpuisto sekä Ojangan virkistysalue ml. tikkametsä. Remeon laitos on lisännyt huomattavasti haittaeläinten määrää alueella. Vaikutusalueen rajaamisessa olisi hyödynnettävä tietoa siitä kuinka laajasti vastaava toiminta on vaikuttanut lähialueisiin mm. Loviisan satamassa.

Hiilidioksidin talteenottolaitos

Vastustamme kaavamuutosta tältä osin, koska sille ei ole ilmeistä tarvetta, koska Vantaan Energia muutoksen hakijana on itse todennut, että sillä ei ole käsitystä siihen mihin ja kuinka talteen otettava hiilidioksidi varastoitaisiin. On täysin epäselvä mihin varastoitu lopputuote sijoitettaisiin.

Toisin kuin Vantaan Energia esittää, ei hiilidioksidin talteenotto kannusta vähentämään jätteen määrää ja siirtymään kohti päästötöntä, jätteenöntä ja luonnonvarojen kestävästi käyttävää kaupunkia. Tehokkaampaa olisi lopettaa ulkomaisen jätteen tuonti. On erikoista, että kaupunkistrategian vastaisesti Vantaan Energia lisää ulkomailta tuotavan jätteen määrää samaan tahtiin kuin kaupungin alueella jätteen määrä vähenee, kun kierrätys lisääntyy. Toiminnallaan yhtiö kumoo kierrätyksen ja lajittelun tuottamat hyödyt, kun se samaan tahtiin kasvattaa ulkomaisen jätteen tuontia. Vastustamme, että yhtiölle luodaan kaavoitusta muuttamalla lisäkannustimia kasvattaa jätemääriä Vantaalla ja kumota vantaalaisten toimet jätemäärien vähentämiseksi.

Vastine:

Vantaan Energian tavoitteena on luopua fossiilisten tuotantopolttoaineiden käytöstä tavanomaisessa energiantuotannossa vuonna 2026 ja ottaa talteen tavanomaisen jätteen lämpökäsittelyn hiilidioksidipäästöt vuoteen 2035 mennessä. Sekäjätteen lajittelulaitoksella voidaan vähentää jätteenpolton hiilidioksidipäästöjä noin 30 000 tonnia vuodessa. Tämä päästövähennys syntyy, kun muovi lajitellaan pois poltettavasta materiaalista. Hiilidioksidin talteenottolaitoksella voidaan poistaa lähes kokonaan hiilidioksidi jätteenpolton savukaasuista, millä voidaan saavuttaa suorien fossiilisten kasvihuonekaasupäästöjen vuosittainen noin 385 000 tonnin CO₂e päästövähennys. Laskennallisesti talteenottolaitoksen elinkaaren aikainen fossiilisten päästöjen vähenemä on yli 9 000 000 tonnia hiilidioksidia. Vantaan Energian toiminnan kuljetusten vuosittaiset kasvihuonekaasupäästöt ovat vaihdelleet viime vuosina 15 000–40 000 hiilidioksiditonniin välillä.

Tällä hetkellä Suomi on jäämässä Euroopan komission määrittelemästä 55 %:n yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteesta. Tilastokeskuksen mukaan Suomessa kierrätettiin 48 % yhdyskuntajätteistä vuonna 2024. Suurimpana haasteena nähdään kierrätykseen kelpaavan muovin päätyminen jätteen polttoon sekäjätteen mukana. Kestävän energiantuotannon kannalta on olennaista lajitella ennen polttoa sellaiset materiaalit, joita voi kierrättää. Sekäjätteen lajittelulaitos kykenisi toimittamaan kierrätykseen 18 000 tonnia muovia vuodessa, mikä tarkoittaa lähes kaksinkertaista määrää verrattuna HSY:n alueella nykyisin erilliskerättävään muovijätteeseen.

Lajittelulaitoksessa tullaan lajittelemaan tällä hetkellä jätevoimalan JV1:lle meneviä jätteitä. Lajiteltavia jätejakeita ovat pääasiassa sekajäte ja Sortti-asemilta tuleva jäte. Lajittelulaitokselta toimitetaan muovi ja metallit hyötykäyttöön ja muu jäte eli rejekti ohjataan polttoon. Jätteiden määrä ei lisäännä Vantaan Energian jätevoimalan korttelialueella lajittelulaitoksen toiminnan vuoksi eikä sillä ole vaikutusta jätteiden tuontiin ulkomailta. Mitään jätteitä, kotimaisia tai ulkomaisia, ei varastoida ulkona Vantaan Energian jätevoimalalla. Uuden asemakaavan määräykset myös edellyttävät, että jätteet ja kemikaalit on varastoitava ja käsiteltävä siten, että niiden joutuminen ympäristöön estetään. Niistä ei saa aiheutua epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Kaikki jätteet, jotka saapuvat jätevoimalalle, ohjataan portilta suoraan joko lajittelulaitoksen vastaanottohalliin tai jätevoimalan jätebunkkeriin. Lajittelulaitoksen kaikki toiminnot (jätteiden vastaanotto, murskaus, lajittelu ja muovin ja metallien varastointi) sijaitsevat sisätiloissa. Lajittelulaitoksen päästöjä ilmaan tullaan seuraamaan pölypäästömittauksin.

Hiilidioksidin talteenottolaitoksen tarkoituksena on ottaa talteen jätevoimalan alueella sijaitsevien Vantaan Energia Oy:n jätteenpolttoyksiköiden savukaasujen hiilidioksidi, noin 700 000 tonnia vuodessa. Talteen otettu kaasumainen hiilidioksidi johdetaan ensisijaisesti putkella Helsingin Vuosaaren sataman alueelle, jossa se nesteytettäisiin ja sitä varastoitaisiin ennen kuin se lastattaisiin ja kuljetettaisiin laivoilla varastoitavaksi geologiseen varastoon. Talteenottolaitos toimii amiinitekniikalla, jossa savukaasusta erotetaan hiilidioksidi eri pesuvaiheilla. Pesuvaiheissa neste kierrätetään, joten siitä ei synny suuria määriä jätevesiä. Laitoksen toiminnasta syntyy jonkin verran jätettä. Talteenottolaitoksen toiminnan savukaasujen epäpuhtauksia seurataan sen piipusta jatkuvatoimisin mittauksin. Nykyisten jätteenpolttoyksiköiden savukaasujen johtaminen hiilidioksidin talteenottolaitokseen ja sen kautta ilmaan ei lisää jätevoimalan alueella syntyviä savukaasupäästöjä nykytilanteeseen verrattuna.

Talteenottolaitoksen toiminnan arvioidaan käynnistyvän noin 2030–2031. Pysyviä hiilidioksidin varastoja on suunnitteilla lähivuosille. Kun talteenottolaitoksesta voidaan tehdä investointipäätös, Vantaan Energia tekee sopimuksen hiilidioksidin varastoinnista pysyvään geologiseen varastoon sellaisten toimijan kanssa, jolla on paikallinen lupa toiminnalleen.

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) määrittelee, mikä on kaatopaikka. Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan nykyiset ja nyt laadittavan uuden asemakaavan mukaiset laitokset ja toiminta eivät muodosta asetuksen määritelmän mukaista kaatopaikkaa. Uuden asemakaavan määräykset eivät mahdollista kaatopaikan toteuttamista jätevoimalan alueelle.

Sekä talteenottolaitoksen että lajittelulaitoksen meluvaikutus on mallinnettu huomioiden jätevoimalan nykyisten laitosten ja jätevoimalan ulkopuolella sijaitsevien Rudus Oy:n sekä Remeo Oy:n melulähteet ja tieliikenne. Jätevoimalan tontin pohjoisosaan Ojangon lähivirkistysalueen rajan viereen suunnitellun talteenottolaitoksen merkittävimpiä melulähteitä ovat katolla sijaitsevat lauhduttimet. Muut melua aiheuttavat prosessilaitteet on sijoitettu sisätiloihin. Talteenottolaitoksen melua vähennetään teknisin keinoin kuten valitsemalla mahdollisimman hiljaisia lauhduttimia ja rakentamalla lauhduttimien ympärille meluste. Nykyisten ja uusien laitosten toiminnan aikaiset meluvaikutukset on arvioitu vähäisiksi, mikä johtuu ensisijaisesti lähimpien häiriintyvien kohteiden etäisyyksistä laitoksiin, alueen nykyisestä tieliikennemelun korkeasta tasosta sekä meluntorjuntakeinoista, joita on jo hyödynnetty alustavassa suunnittelussa. Jätevoimalan alueen yhteismelu, huomioiden myös uudet laitokset yhdessä Remeon ja Ruduksen kanssa, ei ylitä melun päivän tai yöajan ohjearvoja Ojangon ulkoilualueen virkistykseen käytettävillä alueilla eikä asuinkiinteistöjen pihilla.

Muistutuksessa esitetyt Vaasan hallinto-oikeuden päätökset koskevat Martinlaakson voimalaitosta, joka sijaitsee Martinlaaksossa (noin 16 km jätevoimalan alueesta länteen). Ko. päätökset eivät liity tässä asemakaavoituksessa oleviin hankkeisiin.

Asemakaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -alueita eikä luonnonsuojelualueita. Neljästä aluekokonaisuudesta muodostuva Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet -Natura-alue sijaitsee lähimmillään noin 1,8 kilometrin etäisyydellä jätevoimala-alueen etelä- ja kaakkoispuolella. Jätevoimala-alueesta noin 3,9 kilometriä koilliseen sijaitsee Sipoonkorven Natura-alue, joka muodostaa osan Sipoonkorven kansallispuistosta. Jätevoimalan alueen hulevedet päätyvät valtaosin Ojangonojan ja Krapuojan kautta asemakaava-alueesta n. 3,4 km kaakkoon sijaitsevaan Helsingin Kapellivikenin merenlahteen, joka on Östersundomin lintuvedet -Natura-aluetta. Vantaan Energia Oy:n hankekokonaisuuden YVA:n yhteysviranomaisen katsoo, että YVA-selostusvaiheessa on toteutettu riittävät luontoselvitykset, joiden pohjalta voidaan arvioida eri hankevaihtoehtojen toteuttamisen vaikutuksia hankkeen vaikutuspiirissa sijaitseville tunnistetuille keskeisille luontoarvoille. Yhteysviranomaisen toteaa, että hanketta varten ei ole tarve laatia luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista Natura-arviointia. Merkittävästi heikentäviä vaikutuksia hankealueen läheisyydessä sijaitsevien Natura-alueiden suojeluperusteisille luontoarvoille ei synny.

Uudenmaan ELY-keskus on 1.3.2025 myöntänyt hiilidioksidin talteenottolaitoksen alueelle luonnonsuojelulain 83 §:n mukaisen luvan poiketa rauhoitetun lahokaviosammalen hävittämiskiellosta (UUDELY/134/2025).

Hiilidioksidin talteenottohankkeen luontoselvityksissä 2024 (AFRY Finland Oy) on arvioitu jätevoimalan korttelialueen pohjoisosaan suunnitellun hiilidioksidin talteenottolaitoksen alueen lepakkopotentiaalia. Alueella viitataan jätevoimalan tontin pohjoisosaan, ei tontin ulkopuoleisiin alueisiin. Selvityksissä ja kaavaselostuksessa todetaan, että alueen metsä on suurelta osin liian tiheää lepakoiden saalistusalueeksi. Alueella ei ole ilmeisiä lepakkoyhdyskuntien paikkoja, kuten kookkaita kolopuita tai vanhoja rakennuksia, eikä selkeitä talvehtimispaikkoja (kellareita, bunkkereita tai kivilouhikoita). Yksittäisiä lepakoita alueella todennäköisesti saalistelee, samoin yksittäisten lepakoiden pesimistä esimerkiksi puun raoissa ei voi sulkea pois. Luokan I–II lepakkoalueiden sijoittuminen hankealueelle on hyvin epätodennäköistä, todennäköisesti siellä ei sijaitse myöskään luokan III alueita.

Vantaan Energian nykyisellä toiminnalla, tulevalla lajittelulaitoksella ja hiilidioksidin talteenottolaitoksella ei ole vaikutusta maakuntakaavassa ja yleiskaavassa Remeo Oy:n ja Sotungintien väliin osoitettuun ekologiseen yhteyteen, joka sijaitsee n. 180 m Vantaan Energian tontin itäpuolella. Uusi asemakaava ei myöskään kajoa jätevoimalan korttelialueen ja tontin ulkopuolella sijaitsevaan Ojangan lähivirkistysalueeseen (VL) eikä poista tontin kaakkoispuolella sijaitsevaa Porvoonväylän alikulkua, jota myös eläimet voivat käyttää. Uusi asemakaava määrää, että jätevoimalan toiminnan aiheuttama melutaso ei saa lähialueen ympäristöluvanvaraiset toiminnot (mm. Rudus Oy, Remo Oy) huomioiden ylittää Ojangan ulkoilun alueen virkistykseen käytettävillä alueilla eikä asumiseen käytettävien kiinteistöjen piha-alueilla melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa 55 dB eikä yöohjearvoa 50 dB. Rakennuslupa on liitettävä selvitys melusta ja suunnitelma sen torjumisesta. Jätevoimalan jätteet ja kemikaalit on käsiteltävä ja varastoitava siten, että niiden joutuminen ympäristöön estetään eikä niistä saa aiheutua palovaaraa, epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa, maaperän tai pinta- ja pohjaveden pilaantumisaavaa tai muutakaan haittaa ympäristölle. Jätevoimalan korttelialueen valaistus on toteutettava ja suunnattava siten, että rakennukset, julkisivut, mainoslaitteet, rakenteet yms. eivät näy haitallisesti Ojangan lähivirkistysalueelle.

Kaavaselostuksen tiedot väestön määrästä ja sen kehityksestä perustuvat Vantaan kaupungin (Tieto & hallintopalvelut, Strategia ja tutkimus) laatimiin aineistoihin. Väestöennusteen laskennassa käytetään pääkaupunkiseudun yhteistä väestöprojektiomenetelmää. Väestöennusteen laskennassa hyödynnetään Tilastokeskuksen vuosittain toimittamia väestötilastoja kaupungin väestörakenteesta- ja muutoksista, kaupungin omaa asuntorakentamisennustetta sekä pääkaupunkiseudun ennusteiden laskentaan suunniteltuja alue- ja rakennustyyppittelyjä parametreineen.

Tarkistukset:

Kaavaselostusta on täydennetty.